

Kela|Fpa[®]

**Vaativan ja harkinnanvaraisen
moniammatillisen yksilökuntoutuksen
kumppanuustapaaminen**

25.5.2023 klo 8.00-9.30, Teams

Ohjelma

- **Aloituspuheenvuoro klo 8.00**
 - Moniammatillisen yksilökuntoutuksen vastuusuunnittelijat Minna Muñoz ja Virpi Vaarala
- **Järjestöjen, palveluntuottajien ja terveydenhuollon puheenvuorot**
 - Klo 8.10 Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto ry, toiminnanjohtaja Sari Suokas
 - Klo 8.20 Suomen Kuurosokeat ry, toiminnanjohtaja Risto Hoikkanen ja palveluesimies Hanna Tenhunen
 - Klo 8.30 HUS Selkäydinvammakeskus, osastonlääkäri Marie Thodén ja kuntoutusohjaaja ja fysioterapeutti Jarna Bäckman
 - Klo 8.40 Kuulo-Auris Oy, vt. kuntoutusjohtaja Anu Nyman
 - Klo 8.50 Kruunupuisto, kuntoutusjohtaja Tiina Riikonen
 - Keskustelua ja kysymyksiä
- **Ennakkokysymykset vastauksineen**
- **Kelan hyödyllisiä linkkejä ja yhteystietoja**
- **Tapaamisen palautekysely**
- **Tapaamisen päätös klo 9.30**

Kela|Fpa

Vaativa ja harkinnanvarainen moniammatillinen yksilökuntoutus

Yksilökuntoutuksen palvelut

- **Aikuiset**
 - Aistivammaisen aikuisen moniammatillinen yksilökuntoutus
 - Harkinnanvaraisessa kuulo-, näkö- tai kuulonäkövamma ja vaativassa näkö- tai kuulonäkövamma
 - Aikuisen neurologinen moniammatillinen yksilökuntoutus
 - Aikuisen tule- ja reumasairauksien moniammatillinen yksilökuntoutus
 - Aikuisen yleissairauksien moniammatillinen yksilökuntoutus
- **Lapset**
 - Aistivammaisen lapsen moniammatillinen yksilökuntoutus
 - Harkinnanvaraisessa kuulo- tai näkövamma ja vaativassa kuulo-, näkö- tai kuulonäkövamma
 - Lapsen ja nuoren yleis- ja neurologinen moniammatillinen yksilökuntoutus
 - Lapsen ja nuoren tule- ja reumasairauksien moniammatillinen yksilökuntoutus (vain hark.)

Vaativa: asiakasmäärät v. 2020-2022

	2020	2021	2022
Aikuisen kuulonäkövammojen yksilökuntoutus	21	20	21
Aikuisen neurologinen yksilökuntoutus	1 736	1 461	1 403
Aikuisen näkövammojen yksilökuntoutus	66	56	65
Aikuisen selkäydinvammaisen yksilökuntoutus	34	79	69
Aikuisen tule- ja reumasairauksien yksilökuntoutus	304	239	242
Aikuisen yleissairauksien yksilökuntoutus	319	236	205
Lapsen ja nuoren kuulonäkövammojen yksilökuntoutus	9	7	9
Lapsen ja nuoren kuulovammojen yksilökuntoutus	41	25	21
Lapsen ja nuoren näkövammojen yksilökuntoutus	38	43	45
Lapsen ja nuoren yleis- ja neurologinen yksilökuntoutus	344	334	341

Harkinnanvarainen: asiakasmäärät v. 2020-2022

	2020	2021	2022
Aikuisen kuulonäkövammojen yksilökuntoutus	41	12	25
Aikuisen kuulovammojen yksilökuntoutus	89	51	40
Aikuisen neurologinen yksilökuntoutus	1 001	766	881
Aikuisen näkövammojen yksilökuntoutus	141	116	104
Aikuisen tule- ja reumasairauksien yksilökuntoutus	3 401	2 318	2 642
Aikuisen yleissairauksien yksilökuntoutus	861	676	816
Lapsen ja nuoren kuulovammojen yksilökuntoutus	34	16	5
Lapsen ja nuoren näkövammojen yksilökuntoutus	11	5	5
Lapsen ja nuoren yleis- ja neurologinen yksilökuntoutus	265	287	208
Lapsen ja nuoren tule- ja reumasairauksien yksilökuntoutus	13	11	3

Kela|Fpa

Puheenvuorot

Kuulovammaisten lasten vanhemmat ry

toiminnanjohtaja Sari Suokas

Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto (KLVL)

- Tukee kaikkia perheitä, joissa on kuulovammaisia lapsia huolimatta kuulovamman tyypistä, kommunikaatiotavasta tai lapsen iästä.
- Toimisto sijaitsee Helsingissä Valkeassa Talossa, jossa ovat myös muut kuuloalan järjestöt.
- Avainlukuja
 - Perustettu v. 1963
 - 4 työntekijää ja Nappi-lehden toimittaja
 - 9 jäsenyhdistystä, jotka järjestävät paikallista toimintaa ja toimivat vapaaehtoisvoimin
 - Jäsenperheitä on n. 600 kpl
 - Keskimäärin 40 uutta jäsenperhettä vuosittain

Kuulovammaisten Lasten
Vanhempien Liitto ry

Mitä liitto tekee

- Edunvalvonta
 - Valvoo Kuulovammaisten lasten perheiden etuja ja tekee vaikuttamistyötä yhteistyössä muiden kuulo- ja viittomakielialan toimijoiden kanssa
- Vertaistoiminta
 - Järjestää vertaisperhekursseja, lasten ja nuorten leirejä, valtakunnallisia tapahtumia sekä verkkotilaisuuksia
 - Tukee jäsenyhdistysten (9 kpl) toimintaa
- Viestintä
 - Välittää ajantasaista tietoa perheille
 - Tiedottaa myös kuulovammaisten lasten kanssa toimiville eri alojen ammattilaisille

Vertaistoiminta

Koko perheelle

- Vertaisperhekursseja (pe-su), jotka kohdennetaan iän, kuulovammatyypin tai muun toivotun teeman mukaan
- Kevät- ja syysperhepäivät (la-su) sekä Kesäpäivät (pe-su) avoimia kaikkien kuulovammaisten lasten perheille
 - Kaikissa em. tilaisuuksissa omaa ohjelmaa vanhemmille, perheille yhteistä ohjelmaa ja lapsille omaa ikätasoista ohjelmaa ohjaajien kanssa

Lapsille ja nuorille

- 7-12-vuotiaille lapsille 5-päiväinen kesäleiri yhteistyössä Kuuloliiton kanssa
- 7-12-vuotiaille lapsille viikonloppuleiri pe-su
- 13-17-vuotiaille nuorille viikonloppuleiri pe-su yhdessä LapCI ry:n ja Kuuloliiton kanssa

Edunvalvonta

- Liitolle on tärkeää edesauttaa kuulovammaisten lasten, nuorten ja perheiden arjessa jaksamista ja sosiaalista hyvinvointia. Tämän vuoksi pidämme huolta kohderyhmämme etujen valvomisesta.
- Vaikutamme yhteiskunnalliseen päätöksentekoon ja edesautamme kuulovammaisten lasten perheiden etuja.
 - Edunvalvontaan liittyvät kampanjat - Hei huomaa mut!
 - Edunvalvontatarpeisiin liittyvät kyselyt perheille
 - Vaalivaikuttaminen yhdessä muiden kuulo- ja viittomakielialan järjestöjen kanssa
 - Lausunnot lakiesityksiin ja suosituksiin
 - Kannanotot
 - Perheiden henkilökohtainen auttaminen
 - Yhteydenpito viranomaisiin
 - Verkostoyhteistyö

Viestintä

- Jaamme ajankohtaista tietoa kuulon kuntoutuksesta, kommunikaatiosta, kuulovammaisten lasten perheiden oikeuksista sekä vertaistoiminnan mahdollisuuksista.
- Sosiaalinen media ja verkkosivut (klvlry)
- Jäsenlehti Nappi-lehti ilmestyy 4 kertaa vuodessa – tietoa ja vertaistarinoita perheille.
- Sähköinen uutiskirje
- Vihkomuotoinen tapahtumakalenteri
- Kuuloavain.fi – tärkeä tietopankki kuulovamma-asioihin. Ylläpidetään yhdessä LapCI ry:n kanssa.

OTA YHTEYTTÄ

... JA PYSY MENOSSA MUKANA!

Yhteystiedot:

Ilkantie 4, 00400 Helsinki
toimisto@klvl.fi, 040 7554 551

Tilaa uutiskirje:

klvl.fi/tilaa-uutiskirje

Tietoa ja tukea:

kuuloavain.fi

SEURAA MEITÄ SOMESSA:

facebook.com/klvlry

instagram.com/klvlry

Meihin voi aina olla yhteydessä

- Edunvalvonta: Sari Suokas, toiminnanjohtaja
- Vertaistoiminta: Tarja Lindholm, vertaistoiminnan koordinaattori
- Jäsenpalvelut ja viestintä: Toni Hildén, järjestökoordinaattori
 - Nappi-lehti: Marie von Bell, Nappi-lehden toimittaja

Sari Suokas

Toiminnanjohtaja
sari.suokas (at) klvl.fi

050 561 3752

Tarja Lindholm

Vertaistoiminnan
koordinaattori
tarja.lindholm (at) klv

050 301 0503

Toni Hilden

Järjestökoordinaattori
toni.hilden (at) klvl.fi

040 755 4551

Siiri Helminen

Järjestöassistentti
siiri.helminen (at) klvl.fi

0447926986

Vertaistoiminnan ja viestinnan
tehtävissä avustaminen

Marie von Bell

Toimittaja, Nappi-lehti
marie.vonbell (at) klvl.fi

Suomen Kuurosokeat ry
toiminnanjohtaja Risto Hoikkanen
palveluesimies Hanna Tenhunen

Suomen Kuurosokeat ry

Suomen Kuurosokeat ry
Föreningen Finlands Dövblinda rf

Kuurosokeiden ja vaikeasti kuulonäkövammaisten oikeuksienvallvonta-,
vertais-, asiantuntija- ja palvelujärjestö

Järjestölähtöisenä palveluntuottajana tuottaneet kuulonäkövammaisten
kuntoutuspalveluita jo 80- luvulta lähtien

Nykyisinä kuntoutuspalveluina kuulonäkövammaisten lasten ja nuorten
vaativa lääkinällinen moniammatillinen yksilökuntoutus ja aikuisille
harkinnanvarainen moniammatillinen yksilökuntoutus

Haluamme tuottaa kaikille kuulonäkövammaisille kuntoutuspalveluja
Kuurosokeiden Toimintakeskuksella Tampereen Hervannassa
jatkossakin

Kuntoutukseen ohjautuminen

Terveydenhuollossa haasteellista tunnistaa kuulonäkövammakuntoutuksen tarve. Erityisesti lapset ja nuoret sekä monitarpeiset kuulonäkövammaiset aikuiset, joilla kuulonäkövamman lisäksi muita vammoja tai sairauksia esim. Downin oireyhtymä tai CP- vamma

Kuulonäkövammaisuus määriteltävä toiminnallisuuden kautta. Tärkeää ymmärtää terveydenhuollossa, jotta osataan ohjata oikea-aikaisesti kuntoutukseen

Monella ikäihmisellä sekä kuulo- että näkövamma, hyötyvät harkinnanvaraisesta yksilökuntoutuksesta

Kuulonäkövamma on monesti etenevä vaatien jatkuvaa sopeutumista, mikä vaikuttaa kokonaisvaltaisesti jaksamiseen ja hyvinvointiin. Kuulonäkövammaisella kuntoutustarve on elinikäinen ja korostuu elämän nivelvaiheissa

(päiväkoti, peruskoulu, jatko-opinnot, työelämään siirtyminen ja eläköityminen).

Suomen Kuurosokeat ry:n palveluasiantuntijoilla sekä hyvinvointialueiden kuntoutusohjaajilla on avainrooli kuntoutukseen ohjaamisessa sekä hakuprosessissa

Kuulonäkövammakuntoutuksessa pääteemoina

- vuorovaikutus- ja kommunikaatioasiat
- tiedonsaanti
- osallistuminen
- kokonaisvaltainen aistien hyödyntäminen
- kuulonäkövamman seurannaisvaikutusten lieventäminen
- palveluohjaus
- kuulon- ja näön apuvälineiden kartoitus ja käytönohjaus
- kuntoutuksesta saatu vertaistuki pienelle asiakasryhmälle tärkeää

Kiitos
mielenkiinnosta!
KYSYMYKSIÄ?

HUS Selkäydinvammakeskus
osastonlääkäri Marie Thodén
kuntoutusohjaaja ja fysioterapeutti Jarna
Bäckman

HUS SELKÄYDINVAMMAKESKUS

HUS SELKÄYDINVAMMAKESKUS

Synapsia-talossa: Selkäydinvammapoliklinikka v. 2013 + vaativan kuntoutuksen vuodeosasto v. 2017

LifeTimeCare=LTC-seuranta perustuu asetuksen erityisvastuualueille keskitettävästä erikoissairaanhoidosta "valtioneuvoston asetuksessa erikoissairaanhoidon työnjaosta ja eräiden tehtävien keskittämisestä"

Asiakkaina 16-vuotta täyttäneet sairauden tai vamman vuoksi selkäydinvaurion saaneet henkilöt

HUS SYV-poliklinikka vastaa Uudenmaan ja YTA-alueen selkäydinvammapotilaista
Seurannassa yli 1500

Poliklinikalla ja osastolla moniammatillinen työryhmä (fysiatri, toiminta- ja fysioterapeutit, kuntoutusohjaaja, sairaanhoitaja ja sosiaalityöntekijä)

Kuntoutus- ja hoitosuunnitelmat laaditaan seurantakäynneillä 1-3 vuoden välein tai tarpeen mukaan ja työryhmää tavataan tarpeen mukaan

HUS SELKÄYDINVAMMAPOLIKLINIKAN ASIAKKAAT

Osa asiakkaista säännöllisen avokuntoutuksen tarpeessa, fysioterapia pääroolissa

Kuntoutuksen järjestäjät: Kela, vakuutusyhtiöt, HUS, hyvinvointialueet

LTC-käynnillä tehdään toimintakyvyn arvio ja laaditaan osallistumista sekä suoriutumista tukevat tai toimintakykyä ylläpitävät tavoitteet yhdessä asiakkaan kanssa

Toivotaan palveluntuottajilta terapiapalautteita käynneille ja huomioidaan heidän näkemys kuntoutuksesta esim. aikojen pituus, terapian toteutustapa

Avoterapeutit voivat osallistua kuntoutussuunnitelmakäynnille

Asiakkaita autetaan kuntoutuksen hakemisessa ja palveluntuottajan valinnassa (selkäydinvammaosaamista) ja tehdään yhteistyötä

Kuntoutussuunnitelman muutokset – tehdään yhteistyötä palveluntuottajien kanssa

Palveluntuottajien valinnassa korostuu SYV-osaaminen mm spastisuuden hoito, apuvälineet, kävelykuntoutus, teknisavusteinen kuntoutus, allasterapia, hengitys-fysioterapia

VALTONEUVOSTON ASETUS ERIKOISSAIRAANHOIDON TYÖNJAOSTA JA ERÄIDEN TEHTÄVIEN KESKITÄMISESTÄ 582/2017

Valtakunnallisesti keskitettävä erikoissairaanhoito 5 § mukaan

Yliopistollisten sairaanhoitopiirien on sovittava yhdessä sellaisten vaativien leikkausten, hoitojen ja toimenpiteiden, joita tehdään valtakunnallisesti vähemmän kuin noin 50 kappaletta vuodessa, kokoamisesta vähempään kuin viiteen yliopistolliseen sairaalaan.

Lisäksi yliopistollisten sairaanhoitopiirien on sovittava ainakin seuraavien tehtävien kokoamisesta vähempään kuin viiteen yliopistolliseen sairaalaan:

1) selkäydinvammaisten akuuttivaiheen hoito, välitön kuntoutus ja elinikäinen monialainen hoito ja seuranta

Kuulo-Auris Oy

vt. kuntoutusjohtaja Anu Nyman

kuulo
auris

**VERKSTOYHTEISTYÖ
MONIAMMATILLISESSA
YKSILÖKUNTOUTUKSESSA**

Tuki kuntoutujan toimintatapojen
varmistamiseksi arkiympäristöön

VERKOSTOYHTEISTYÖN LÄHTÖKOHTANA KUNTOUTUJAN TAI HÄNEN PERHEENSÄ TARPEET

- Kuntoutuksen tavoitteet ovat kuntoutujalähtöisiä, jokaisen omiin tarpeisiin ja arkeen kiinnittyviä
- Verkostoyhteistyötaho nousee esiin vasta kuntoutuksen aikana
- Voidaan yhdistää eri toimijatahoja ja selkiyttää eri osa-alueiden rooleja
- Pyritään varmistamaan kuntoutuksessa käyttöön otettujen toimintatapojen siirtymä
- Tähdätään yhteiseen jatkosuunnitelmaan kuntoutujan parhaaksi

Kruunupuisto

kuntoutusjohtaja Tiina Riikonen

Kruunupuisto Kelan vaativan ja harkinnanvaraisen moniammatillisen yksilökuntoutuksen palveluntuottajana

Kelan harkinnanvarainen ja vaativa moniammatillinen yksilökuntoutus Kruunupuistossa

- Palveluntuottajana alusta asti kaikilla aikuisten palvelulinjoilla
- Kruunupuisto toteutti myös reuman kuntouttavaa hoitoa vuosina 2010-2011, minkä jälkeen reuma-asiakkaat siirtyivät hv- ja vaativan kuntoutuksen linjoille
- Vahvaa tule- ja reumasairauksien sekä neurologisten sairauksien hoidon ja kuntoutuksen osaamista
- Asiakasmäärät: harkinnanvaraisia n. 290/vuosi (tule- ja reumalinjaa eniten), vaativan kuntoutuksen n. 50/vuosi (neurolog. eniten). Aikuisia kaikki.

Muutama sana toteutuksesta

- Asiakkaina sekä omatoimisia että apua tarvitsevia kuntoutujia
- Meillä saa apua 24/7
- Moniammatillisuus: erikoislääkäri, fysioterapeutti, sairaanhoitaja/terv. hoitaja, psykologi, sosionomi (AMK), toimintaterapeutti, rav. terapeutti, jalkaterapeutti eri palvelukuvausten mukaan
- Avustava henkilöstö tukena koko kuntoutuksen ajan
- Moniammatillisuus
- Yksilöllisyys
- Yksilöll. tavoitteet ohjaa toimintaa
- Eripituiset jaksot, elämäntilanteet ja tarpeet ryhmäyttämisen haasteena
- Ikähaitari 20-94 v. , eniten 55-64 v
- Asiakkaat "huonompi" kuntoisia nykyään, enemmän kuntoutustarvetta – 5 tunnin ohjelma liian vaativa useimmille
- Kuntoutukseen hakeutumisessa haasteita (B-lausunto, hv-alueet)

Asiakaspalautteet

- Asiakkaat ovat olleet erittäin tyytyväisiä: kokeneet hyötynensä kuntoutuksesta, ovat saaneet ohjausta ja tukea omaan arkeensa.
- Suosittelemisindeksi korkea: 65-77 (yli 50 erinomainen)
- Kaari-kyselyyn vastaaminen vähentää vastaajia meidän omasta asiakaspalautekyselystä. Kaari-kyselystä myös erittäin hyvät arviot koko prosessista.

Kokemuksia verkostoyhteistyöstä

- Verkostoyhteistyötä tehdään asiakkaan tarpeiden mukaisesti
- kontaktoidaan oman paikkakunnan toimijoita asiakkaan kanssa - esim. ft, sos. puoli, kotihoito, mt-puoli - varsinkin jos asiakkaan vaikea hoitaa itse asiaansa tai etsitään kontaktit yhdessä
- Fysioterapeutti, sosionomi, psykologi, sairaanhoitaja, myös lääkäri opastaa ja kontaktoi tai järjestää verkosto-tapaamisen.
- Palveluohjausta tehdään siis paljon. Omaisen rooli merkittävä.
- Harkinnanvaraiset asiakkaat eivät välttämättä ole vielä palvelujen parissa, tarvitsevat siis ohjausta.
- Vaativan kuntoutuksen asiakkaille suurella osalla jo palvelut kunnossa.

Kiitos!

Fysioterapeutit Petteri Lemmetyinen, Julia Mäki-Ikola
sairaanhoitaja Anne-Mari Muhonen, psykologi Mari Sarjanen,
sosionomi Inka Rask , kuntoutusjohtaja Tiina Riikonen,
palvelupäällikkö Tuovi Riikilä

Kela|Fpa

Ennakkokysymykset vastauksineen

- Saako vieraan kielen tulkkia käyttää myös ryhmämuotoiseen kuntoutukseen?
 - *Valitettavasti vieraiden kielten tulkkausmäärärahojen rajallisuus aiheuttaa sen, että asiakas on oikeutettu vain yksilöllisten tapaamisten tulkkaukseen, enintään 3h/kuntoutuspäivä, ja ryhmäytymisen tueksi 2h tulkkaukseen koko kuntoutuksen aikana.*
- Kun Kela edellyttää, että asiakkailta kysytään ennakkokyselyssä uimataito, onko ajatuksena, ettei palveluntuottaja voisi päästää uimataidotonta altaalle?
 - *Uimataitoa ohjeistetaan kysymään, jotta palveluntuottaja voi arvioida millaista valvontaa ja apua asiakas tarvitsee altaalla.*
- Voidaanko jatkossa järjestöyhteistyökumppaneiden toteuttama ohjelma laskea kuntoutusohjelmaksi vaikkapa max 2 tunnin osalta?
 - *Tällä hetkellä tämä ei ole palvelukuvauksen mukaan mahdollista, mutta huomioimme tämän palautteen palveluiden kehittämistyössä.*
- Onko Kela suunnitellut muutoksia yksilöllisen kuntoutuksen keston suhteen?
 - *Emme voi tässä vaiheessa kommentoida uutta palvelua koskevia asioita, sillä palvelukuvausta ei ole vielä julkaistu.*

- Uusimmissa kurssikilpailutuksissa jaksoon kuuluvat yhteydenotot ja jaksoa edeltävänä päivänä saapuminen ja siihen mahdollisesti liittyvä avustaminen sisältyvät kuntoutusvuorokauden hintaan. Onko näistä kuitenkin tarkoitus maksaa erillinen korvaus yksilöllisen kuntoutuksen palveluissa? Ellei erillistä korvausta makseta, palveluntuottaja saattaa joutua toteamaan, ettei kykene ottamaan apua tarvitsevaa kuntoutujaa vastaan edeltävänä päivänä. Pitkän matkan päästä tulevan kuntoutujan kuntoutus saattaa tällöin päästä alkamaan vasta aloituspäivän iltapäivänä, jolloin päivästä tulee raskas / kuntoutusohjelmaa ei saada riittävästi ko. päivälle.
 - *Emme voi tässä vaiheessa kommentoida uutta palvelua koskevia asioita, sillä palvelukuvausta ja hintaliitettä ei ole vielä julkaistu.*
- Laskutuksen kannalta on työläs ratkaisu, että ohjelma laskutetaan kuntoutuspäivien mukaan, ravitsemus ja majoitus taas ns. hotellivuorokausien mukaan. Onko tämä käytäntö tullut jäädäkseen?
 - *Kuntoutuspäivän kuntoutuspalvelun vuorokausihinta laskutetaan vuorokausien mukaan. Samoin ruokailu maksetaan vuorokausien mukaan. Majoitus maksetaan yöpymisvuorokausien mukaan.*

Kysymyksiä ja vastauksia

3/7

- Onko tulevissa kilpailutuksissa tarkoitus edellyttää henkilöstään seksuaaliterapeutti/NACS vai kelpuutetaanko seksuaalineuvoja? Seksuaaliterapeutin saatavuudessa on ollut huomattavia haasteita.
 - *Vaativan yksilökuntoutuksen uutta palvelukuvaustyöskentelyä ei ole vielä aloitettu. Huomioimme tämän palautteen palveluiden kehittämistyössä.*
- Millainen suunnitelma Kelalla on etäkuntoutuksen käytöstä osana laitospalveluja? (vertaa etäkuntoutus osana omaishoitajakursseja)
 - *Etäkuntoutuksen mahdollisuuksia kuntoutuspalveluissa arvioidaan aina palvelu- ja kohderyhmäkohtaisesti. Lisätietoa etäkuntoutuksen laajentumisesta: [Palveluntuottaja, varaudu järjestämään etäkuntoutusta](#) | [Yhteistyökumppanit](#) | [Kela](#)*

Kysymyksiä ja vastauksia

4/7

- Onko Kelalla tarkoituksena kehittää kuntoutuspalveluiden vaikuttavuusseurantaa? AKVA-järjestelmä on raskas ja siihen kuuluvat kyselyt, erityisesti BDI21 saavat jatkuvasti kuntoutujilta kritiikkiä. Ovatko käytössä olevat kyselyt osoittautuneet toimiviksi kuntoutuksen vaikuttavuusseurannassa?
 - *Liittyen tietojen toimittamisen raskauteen Tuloksellisuuden seurantajärjestelmässä, keskusteluja on käyty mm. osana THL:n vetämää toimintakykytiedon konseptointia Kanta-tallentamisen hyödyntämisen mahdollisuuksista. Tämän toteutumisesta tai mahdollisesta aikataulusta ei ole tässä kohdin uutta kerrottavaa. Käytössä olleet kyselyt ovat osoittautuneet toimiviksi osaksi kuntoutuksen hyödyn arvioinnin tilastollista ja tutkimuksellista raportointia. BDI21-mittarin tuloksista on nähtävissä, että masennusoireilua, ja kuntoutuksen aikaista oireilun vähenemistä, on havaittavassa myös muiden kuin mielenterveyspalveluiden asiakkailla, mikä puoltaa mittarin hyödyntämistä myös niissä. Tuorein raportti: [Kelan kuntoutuksen hyödyn arviointi 2020 \(helsinki.fi\)](https://www.kela.fi/kelan-kuntoutuksen-hyodyntamisyhteistyokysely-2020).*
 - *Mittareiden ensisijainen käyttötarkoitus on toimia osana yksilön saamaa kuntoutusta. Mittareiden tulisi auttaa asiakasta ja ammattilaista havaitsemaan asiakkaan työ- ja toimintakyvyn haasteita ja toisaalta todentaa asiakkaan ja ammattilaisen välillä millaista kehitystä kuntoutuksen aikana on tapahtunut. Saatua kritiikkiä mittarin käyttöä kohtaan huomioidaan Kelassa palveluja uudistettaessa ja suunniteltaessa.*

Kysymyksiä ja vastauksia

5/7

- Kiinnitimme huomiota, että Kaari-kyselyn tulokset ovat erittäin hyviä ja näkyvissä on kattoefektiä. Onko Kelalla tarkoitus uudistaa kyselyä saatujen vastausten pohjalta?
 - *KAARI-kyselyyn ei ole tällä hetkellä suunnitteilla mitään isompaa kehittämistä. Rekisteröitymismenettelyllä toteutettavissa palveluissa on KAARI-kyselyn sijaan käytössä oma hieman lyhyempi kyselynsä. Rekisteröitymismenettelyn laajetessa yhä useampi palvelu tulee rekisteröitymisjärjestelmän kyselyn piiriin, jolloin kehitystarpeita tultaneen arvioimaan enemmän tuon kyselyn tarpeista.*
- Ohjaavatko Kelan virkailijat asiakkaita tiettyjen palveluntuottajien palveluiden pariin? Olemme saaneet tämänkaltaista palautetta asiakkailtamme.
 - *Eivät ohjaa, asiakkaat valitsevat itse palveluntuottajan. Jos asiakas tarvitsee apua palveluntuottajan valinnassa, Kelan ratkaisuasiantuntijat voivat avustaa asiakasta palveluntuottajan valinnassa. Tällöin kerrotaan asiakkaalle mahdollisista vaihtoehdoista. Usein asiakkaat valitsevat palveluntuottajan lähimmistä vaihtoehdoista.*

Kysymyksiä ja vastauksia

6/7

- Jäävätkö muistisairaiden sopeutumisvalmennuskurssit kokonaan pois palveluvalikoimasta vuoden 2024 lopussa vai harkitaanko edelleen kurssien jatkamista alle 68 vuotiaiden kohdalla vai tuleeko tämä kohderyhmä ohjautumaan yksilöllisen kuntoutuksen piiriin?
 - *Ikääntyneiden (yli 68-vuotiaiden) muistisairaiden sopeutumisvalmennuskurssit päättyvät vuoden 2024 loppuun. Alle 68-vuotiaiden muistisairaiden sopeutumisvalmennuskurssien osalta selvitystyö kurssien jatkumisen osalta on kesken. Moniammatillisen yksilökuntoutuksen myöntöedellytykset eroavat sopeutumisvalmennuskurssien myöntöedellytyksistä, joten suoraa ohjautumista kursseilta yksilökuntoutukseen ei ole.*

Kysymyksiä ja vastauksia

7/7

- Suunnitteleeko Kela vaativan yksilökuntoutuksen siirtämistä rekisteröitymismenettelyyn jos lakimuutos sen mahdollistaa?
 - *Kelassa edistetään STM:n kanssa lainmuutosta kuntoutuslakiin, jotta myös subjektiivisen oikeuden palveluja olisi mahdollista järjestää rekisteröitymismenettelyllä. Kela tiedottaa palveluntuottajia, kun lainmuutos etenee. Kela tiedottaa palveluntuottajia erikseen siitä, millä menettelyllä Kela järjestää eri kuntoutuspalvelut tulevaisuudessa.*
- Millainen aikataulu on harkinnanvaraisen yksilökuntoutuksen rekisteröitymismenettelyllä ?
 - *Harkinnanvarainen yksilökuntoutus järjestetään rekisteröitymismenettelyllä vuodesta 2024 alkaen. Rekisteröitymisen tarkemmat aikataulut julkaistaan Kelan verkkosivuilla palveluntuottajien ajankohtaistiedotteella myöhemmin.*

Linkkejä ja yhteystiedot

Tietoa Kelan kuntoutuksesta

- [Kelan kuntoutuspalveluiden sivut yhteistyökumppaneille](#)
 - [Kuntoutuksen tapahtumat ja koulutukset](#)
 - [Koulutukset ammattilaisille](#)
 - Ajankohtaista, palvelukuvaukset, tietoa kuntoutukseen ohjaamisesta, kuntoutuksen kehittäminen.
- [Kelan kuntoutuksen sivut henkilöasiakkaille](#)
 - Tietoa eri kuntoutusvaihtoehdoista ja kuntoutukseen hakeutumisesta.
- [Terveysinfo uutiskirje](#)
 - Terveystieteen ammattilaisille.
- [Kelan verkkokoulu](#)
 - Yhteistyökumppaneille ja opiskelijoille.
- [Elämässä.fi](#)
 - Asiakastarinoita asiakkaille sekä yhteistyökumppanien hyödynnettäväksi.
 - Saa ehdottaa hyviä juttuaiheita!
- [Twitter @Kelankuntoutus](#)
- [Kelan tietotarjotin](#)
 - Kelan tutkimus- ja tilastotietoa.

Yhteystietoja

- kuntoutus_palvelukuvaukset@kela.fi - Kelan kuntoutuksen palvelukuvauksiin ja niiden tulkintaan liittyvät kysymykset
- kuntoutus_tulkkaus@kela.fi - kuntoutuksen tulkkaukseen liittyvät kysymykset
- kuntoutus.rekisteroityminen@kela.fi - rekisteröitymiseen tai rekisteröitymisjärjestelmään vietäviin tietoihin liittyvät kysymykset
- tulos@kela.fi - kuntoutuksen hyödyt ja tuloksellisuuden raportointi
- [Yhteistyökumppanien chatti](#) avoinna ma–pe klo 9–15.
- Viranomaislinja p. 020 692 235 palvelee ma–pe klo 9–15.

Kela|Fpa

Kiitos osallistumisesta! Hyvää kesää!

Suunnittelijat
Minna Muñoz ja Virpi Vaarala
Kuntoutuspalvelujen ryhmä
Työ- ja toimintakykyosaamiskeskus

